

EL LLENGUATGE

Mala maror

21/VIII/1977

La maror, en principi, és l'estat agitat de la mar. El terme, però, és molt sovint usat en sentit figurat, designant, segons el Fabra, «ostensible malhumor en el clos d'una família, d'una gerència, etc.» I hi podriem afegir que és encara reforçat amb un adjectiu: mala maror. Així s'ha creat la frase feta Haver-hi maror (o mala maror), que s'aplica com a advertiment a qui intenta realitzar una acció determinada o formular una petició en moments poc oportuns. Mala maror es pot traduir al castellà per «mar de fondo». Però existeix, en castellà, un modisme molt peculiar «No estar el horno para bollos», per al qual no sempre hom encerta a trobar l'equivalent en català i que creiem que es podria traduir perfectament per Haver-hi mala maror.

El llenguatge de la gent de mar és molt ric i acolorit. A més d'un extens vocabulari específic, compta amb tot un seguit de modismes, locucions i frases fetes, referents a les situacions i circumstàncies pròpies de la vida marinera, però que, en virtut d'una analogia molt elemental, es poden aplicar a altres casos generals i que, per tant, han passat a formar part del llenguatge comú. El cas de maror n'és un exemple ben característic, com ho són també els termes mareig i marejar, derivats evidents de mar. La definició de mareig del Fabra és ben explícita: «Malestar amb ganes de treure i rodaments de cap, com el que produeix el moviment d'una nau agitada per les ones». Segons el significat etimològic de la paraula, el mareig es produeix al mar; però un es pot marejar a qualsevol indret de terra ferma i per les causes més diverses.

L'expressió de la marxa, bona o dolenta, de tota mena d'afers es beneficia també de les aportacions del llenguatge mariner: el timo del govern, perdre la carta de navegar, no saber per quin mar es navega, anar contra vent i marea, anar tot vent en popa... La relació, sens dubte, es podia allargar notablement. Però volem destacar l'expressió a tot drap, que hem conegut molt viva i que hem sentit, injustament, qualificat de vulgar. A tot drap no és una expressió vulgar sinó, al contrari, poètica, com a imatge que és d'una nau navegant amb totes les veles hissades.

ALBERT JANE